

Măsuri financiare și fiscale impuse de starea de urgență (II) | Dobrinescu Dobrev

Autor: [Dobrinescu Dobrev](#), Societate de Avocați

Sintetizăm în cele ce urmează principalele măsuri de natură financiară și fiscală adoptate de Parlamentul și Guvernul României, în sprijinul mediului de afaceri a cărui activitate este afectată negativ de criza sanitară generată de COVID-19.

1. Programul de susținere prin finanțare a IMM-urilor (O.U.G. nr. 29/2020) constă în:

a) acordarea de garanții de stat pentru 80% din valoarea finanțărilor acordate IMM. Valoarea maximă a creditelor/liniilor de credit pentru finanțarea capitalului de lucru acordate unui beneficiar nu poate depăși media cheltuielilor aferente capitalului de lucru din ultimii doi ani fiscali, în limita a 5 milioane lei. Pentru creditele de investiții, valoarea maximă a finanțării este de 10 milioane de lei. Totodată, valoarea maximă cumulată a finanțărilor garantate de stat care pot fi acordate unui beneficiar în cadrul acestei facilități este de 10 milioane lei. Pentru IMM-uri care nu au depus situații financiare la data solicitării creditului garantat, valoarea maximă a finanțării pentru capitalul de lucru va fi calculată ca dublul mediei cheltuielilor aferente capitalului de lucru din balanțele lunare;

sau

b) pentru microîntreprinderi sau întreprinderi mici, statul va acorda garanții pentru credite/linii de credit pentru

finanțarea capitalului de lucru, exclusive dobânzile, comisioanele și speze bancare aferente creditului garantat de stat în procent de maximum 90%. Valoarea maximă a finanțărilor va fi de 500.000 lei pentru microîntreprinderi și de 1 milion de lei pentru întreprinderile mici. Pentru microîntreprinderi sau întreprinderi mici care nu au depus situații financiare la data solicitării creditului garantat, valoarea maximă a finanțării pentru creditul pentru capitalul de lucru va fi calculată ca dublul mediei cheltuielilor aferente capitalului de lucru din balanțele lunare.

Pentru creditele acordate conform celor de mai sus, Ministerul Finanțelor Publice va subvenționa 100% din dobânzile pentru creditele ce urmează a fi garantate.

Perioada de subvenționare a dobânzilor este de la momentul acordării creditelor / liniilor de credit contractate după intrarea în vigoare a prezentei O.U.G. nr. și poate dura până la data de 31 martie 2021. Subvenționarea dobânzii se aprobă anual printr-un act normativ cu putere de lege pentru primul an și pentru următorii 2 ani doar în condițiile în care creșterea economică estimată pentru această perioadă se situează sub nivelul celei din anul 2002.

Garanțiile pentru creditele astfel acordate vor respecta legislația în domeniul ajutorului de stat.

Obligațiile fiscale restante și alte creanțe bugetare ale beneficiarului acestui program de garantare se vor achita din creditul/linia de credit pentru capitalul de lucru acordate în cadrul programului.

Pentru creditele acordate pentru capitalul de lucru durata maximă a finanțărilor a fost extinsă de la 24 de luni la 36 de luni, cu posibilitatea extinderii pentru încă 36 de luni (anterior tot 24 de luni). Pentru creditele de investiții a fost menținută perioada de 120 de luni.

Se abrogă prevederile referitoare la datorarea unei prime de

garantare din partea beneficiarului finanțării, pentru acoperirea riscului de garantare de către stat.

2. Amânarea termenului de plată a taxelor locale (O.U.G. nr. 29/2020)

– S-a amânat termenul de plată pentru impozitul pe clădiri, impozitul pe teren, respectiv impozitul pe mijloacele de transport de la 31 martie 2020 la 30 iunie 2020. Bonificațiile se vor acorda în cazul plății integrale a impozitului până la noul termen de 30 iunie 2020;

3. Măsuri speciale de procedură fiscală: executări silite, dobânzi și penalități de întârziere

– pe perioada stării de urgență, pentru obligațiile fiscale scadente începând cu data intrării în vigoare a ordonanței de urgență și neachitate până la încetarea măsurilor prevăzute de starea de urgență nu se calculează și nu se datorează dobânzi și penalități de întârziere conform Codului de procedură fiscală. Această măsură rămâne valabilă încă 30 de zile de la data încetării stării de urgență.

– se suspendă sau nu încep măsurile de executare silită prin poprire a creanțelor bugetare, cu excepția executărilor silite care se aplică pentru recuperarea creanțelor bugetare stabilite prin hotărâri judecătorești pronunțate în materie penală. Această măsură rămâne valabilă încă 30 de zile de la data încetării stării de urgență.

4. Prevederi privind impozitul pe profit

– pentru contribuabilii care aplică sistemul de declarare și plată a impozitului pe profit anual, cu plăți anticipate efectuate trimestrial, aceștia pot efectua plățile anticipate trimestriale pentru anul 2020, la nivelul sumei rezultate din

calculul impozitului pe profit trimestrial curent. Modul de calcul se păstrează pentru toate trimestrele anului fiscal 2020.

– contribuabilii care au optat pentru un exercițiu financiar diferit de anul calendaristic, se aplică prevederile anterioare pentru plățile anticipate datorate pentru trimestrele rămase din anul modificat care se încheie în anul 2020, precum și pentru calculul celor care sunt aferente trimestrelor din anului fiscal modificat care începe în anul 2020 și sunt cuprinse în anul calendaristic 2020.

5. Amânarea termenului pentru depunerea solicitării de restructurare conform O.G. nr. 6/2019

– în cazul debitorilor care au datorii în quantum mai mare sau egal cu suma de un milion lei se introduce posibilitatea de a notifica organul fiscal competent cu privire la intenția de a-și restructura obligațiile bugetare inclusiv în perioada 1 februarie – 31 iulie 2020, sub sancțiunea decăderii din dreptul de a mai beneficia de restructurarea obligațiilor bugetare. Debitorul se va adresa unui expert independent pentru întocmirea unui plan de restructurare și realizarea testului creditorului privat prudent.

– termenul prevăzut pentru depunerea Solicitării de restructurare s-a amânat de la data de 31 iulie 2020 până la data de 30 octombrie 2020.

6. Amânarea la plată pentru serviciile de utilități și a chiriei

– pe durata stării de urgență, întreprinderile mici și mijlocii care **dețin certificatul de situație de urgență** emis de Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri, beneficiază de amânarea la plată pentru serviciile de

utilități – electricitate, gaze naturale, apă, servicii telefonice și de internet, precum și de amânarea la plată a chiriei pentru imobilul cu destinație de sediu social și de sedii secundare.

– dispozițiile anterioare cu privire la condițiile amânării la plată a serviciilor de utilități și a chiriei pentru imobilul cu destinație sediu social și sedii secundare se aplică în mod corespunzător și pentru următoarele **profesii** care îndeplinesc servicii de interes public: notar public, avocat, executor judecătoresc, a căror activitate este afectată direct prin măsurile dispuse de autorități pentru prevenirea și combaterea pandemiei. Criteriile de atestare a acestei situații vor fi dispuse prin hotărâre de guvern.

Membrii acestor profesii sunt **obligați** ca pe perioada instituirii stării de urgență să ia măsurile necesare continuității activității, cu observarea regulilor de disciplină sanitară. Nerespectarea acestei obligații constituie abatere disciplinară și se sancționează cu excluderea din profesie.

Salariații formelor de exercitare a profesiilor menționate anterior care refuză îndeplinirea sarcinilor asumate prin CIM și din acest motiv nu se poate desfășura în mod optim activitatea, respectiv continuarea optimă a acesteia, nu vor avea acces la beneficiile de asistență socială sau la alte facilități ce vor fi acordate pe perioada stării de urgență.

– de dispozițiile cu privire la amânarea la plată a utilităților / chiriei beneficiază și cabinetele medicilor de familie / cabinete stomatologice în care își desfășoară activitatea în orice formă cel mult 20 de persoane și a căror activitate este afectată de măsurile din perioada stării de urgență.

– de asemenea, vor beneficia de amânarea la plată a utilităților și federațiile sportive naționale și cluburile

sportive care dețin certificat de identitate sportivă și a căror activitate este afectată de măsurile împotriva pandemiei.

7. Invocarea forței majore în contractele în derulare (O.U.G. nr. 29/2020)

– forța majoră poate fi invocată în contractele în derulare, altele decât cele de mai sus, încheiate de IMM-uri, numai după încercarea dovedită cu înscrisuri comunicate între părți prin orice mijloace de renegociere a contractului pentru adaptarea clauzelor acestora cu luarea în considerare a condițiilor excepționale generate de starea de urgență.

8. Penalități pentru întârzieri în executarea obligațiilor decurgând din contractele încheiate cu autoritățile publice (O.U.G. nr. 29/2020)

– penalitățile stipulate pentru întârzieri în executarea obligațiilor decurgând din contractele încheiate cu autoritățile publice de către IMM-uri care dețin certificatul pentru situații de urgență nu se datorează pe perioada stării de urgență.

9. Declararea beneficiarului real (O.U.G. nr. 29/2020)

Termenul de depunere a declarației privind beneficiarul real din Legea nr. 120/2019 privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului se prelungește cu 3 luni de la data încetării stării de urgență, iar pe durata stării de urgență se suspendă depunerea acestei declarații. Aceeași prevedere se aplică și pentru declarația privind beneficiarul real din O.G. nr. 26/2000 privind asociațiile și fundațiile.

10. Stimulentul de inserție (O.U.G. nr. 30/2020)

Acordarea stimulentului de inserție profesională potrivit legislației specifice se efectuează fără întrerupere pentru o perioadă de 90 de zile, persoanelor care, începând cu data intrării în vigoare a prezentei O.U.G., se află în una din următoarele situații:

- persoana beneficiază de concediu pentru incapacitate temporară de muncă, pentru prevenirea îmbolnăvirilor și recuperarea capacității de muncă sau pentru îngrijirea copilului bolnav, conform O.U.G. nr. 158/2005;
- beneficiază de concediul prevăzut de Legea nr. 19/2020 privind acordarea unor zile libere părinților pentru supravegherea copiilor, în situația închiderii temporare a unităților de învățământ;
- se află în perioada prev. de art. 52 alin. 1 lit. c din Codul muncii – în cazul întreruperii sau reducerii temporare a activității, fără încetarea raportului de muncă, pentru motive economice, tehnologice, structurale sau similare;
- li s-a suspendat ori le-a încetat raportul de muncă ori de serviciu, ca urmare a instituirii situației de urgență în condițiile O.U.G. nr.1/1999 privind regimul stării de asediu și regimul stării de urgență.

În cazul în care după perioada de 90 de zile, persoana îndreptățită realizează venituri supuse impozitului pe venit, atunci stimulentul de inserție se acordă, potrivit legii, până la împlinirea de către copil a vârstei de 3 ani sau 4 ani în cazul copilului cu dizabilitate.

11. Drepturi bănești ce se suportă din bugetul asigurărilor pentru șomaj precum

și din Fondul de garantare pentru plata creanțelor salariale (O.U.G. nr. 30/2020)

Pe perioada stării de urgență, cererile și documentele doveditoare pentru stabilirea și plata drepturilor bănești ce se suportă din bugetul asigurărilor pentru șomaj precum și din Fondul de garantare pentru plata creanțelor salariale pot fi depuse la agențiile pentru ocuparea forței de muncă în format letric sau prin poștă electronică.

Agențiile pentru ocuparea forței de muncă pot solicita prezența fizică a persoanelor care au depus prin poșta electronică numai în situația în care există situații excepționale, situație în care termenele prevăzute de lege pentru soluționarea cererilor se va prelungi cu maxim 15 zile lucrătoare.

12. Concediile și indemnizațiile de asigurări sociale de sănătate (O.U.G. nr. 30/2020)

– persoanele asigurate au dreptul al concediu și indemnizație pentru incapacitate temporară de muncă fără îndeplinirea stagiului de cotizare pentru urgențe medico – chirurgicale, TBC, boli infectocontagioase din grupa A, neoplazii și SIDA. De asemenea, persoanele asigurate au dreptul la concediu și indemnizație pentru carantină fără îndeplinirea condiției privind stagiul de asigurare.

– prin derogare de la prevederile generale din O.U.G., certificatele de concediu medical care cuprind a 91^a zi sau depășesc 183 de zile acordate în perioada stării de urgență se eliberează și se decontează fără avizul medicului expert al asigurărilor sociale.

Măsuri financiare și fiscale impuse de starea de urgență (I) | Dobrinescu Dobrev

Autor: [Dobrinescu Dobrev](#), Societate de Avocați

Sintetizăm, în cele ce urmează, principalele măsuri adoptate de Parlamentul și Guvernul României, în sprijinul salariaților a căror activitate este afectată de criza sanitară generată de COVID-19.

1. Acordarea, pentru părinți, a unor zile libere plătite necesare pentru supravegherea copiilor, în situația închiderii temporare a unităților de învățământ

Obiectivul Legii nr. 19/2020 și a Hotărârii de Guvern nr. 217/2020:

– acordarea, la cerere părinților, a unor zile libere plătite de angajator cu 75% din salariul de bază corespunzător unei zile lucrătoare, dar **nu mai mult de 75% din câștigul salarial mediu brut** utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat;

– decontarea indemnizației **nete** încasate efectiv de părinte din Fondul de garantare pentru plata creanțelor salariale, numai pe perioada închiderii temporare a unităților de învățământ, ca urmare a condițiilor meteorologice nefavorabile sau a altor situații extreme decretate astfel de către

autorități.

Regimul fiscal al indemnizațiilor acordate:

– indemnizația este supusă impozitării și plății contribuțiilor de asigurări sociale, acestea fiind suportate de angajator;

Când se acordă zile libere plătite?

– în situația închiderii temporare a unităților de învățământ, ca urmare a condițiilor meteorologice nefavorabile sau a altor situații extreme decretate astfel de către autoritățile competente cu atribuții în domeniu;

– zilele libere ce pot fi plătite nu acoperă zilele lucrătoare din perioada vacanțelor școlare;

Cui se acordă zilele libere plătite?

– zilele libere plătite se pot acorda numai părinților care au copii cu vârsta de până la 12 ani, înscriși în cadrul unei unități de învățământ (sau au copii cu dizabilități cu vârstă de până la 18 ani, înscriși în cadrul unei unități de învățământ), iar locul de muncă ocupat nu permite munca la domiciliu sau telemunca;

– zilele libere plătite nu se acordă părinților care sunt în concediul de îngrijire copil sau se află în concediu de odihnă/concediu fără plată;

– zilele libere plătite nu se acordă în cazul persoanelor ale căror raporturi de muncă sunt suspendate pentru întreruperea temporară a activității angajatorului sau în cazul soțului/soției acestora;

– zilele libere plătite nu se acordă nici în cazul în care celălalt părinte nu realizează venituri din salarii și asimilate salariilor, venituri impozabile din activități independente, din drepturi de proprietate intelectuală, din

activități agricole, silvicultură și piscicultură;

– pentru angajații din unitățile sistemului energetic național, din unitățile operative de la sectoarele nucleare, din unitățile cu foc continuu, din unitățile de asistență socială, de telecomunicații, ale radioului și televiziunii publice, din transporturile pe căile ferate, din unitățile care asigură transportul în comun și salubritatea localităților, precum și aprovizionarea populației cu gaze, energie electrică, căldură și apă, comerț alimentar, producție și distribuție medicamente și echipamente sanitare, distribuție carburanți, personalul din cadrul unităților farmaceutice, acordarea zilelor libere se realizează doar cu acordul angajatorului.

Ce formalități trebuie să îndeplinească părintele?

– zilele libere plătire se acordă la **cererea unuia dintre părinți** adresată angajatorului său, însoțită de o **declarație pe propria răspundere a celuilalt părinte** din care să reiasă că acesta nu a solicitat la locul său de muncă aceeași facilitate și nici nu se află în concediu de odihnă sau în concediu fără plată, precum și de **copia certificatului de naștere al copilului**;

Ce formalități trebuie să îndeplinească angajatorul pentru decontarea sumelor?

– angajatorul va depune cererea specifică către agențiile pentru ocuparea forței de muncă județene/a municipiului București în a cărei rază teritorială își desfășoară acesta activitatea sau unde este situată sucursala / punctul de lucru al acestuia.

– cererea va fi însoțită de următoarele documente:

– lista angajaților care au beneficiat de zilele libere precum și indemnizația acordată pentru această perioadă;

- copii de pe ștatele de plată din care să rezulte acordarea indemnizației;
- declarația pe propria răspundere a reprezentantului legal al angajatorului prin care se atestă că lista angajaților care au beneficiat de zile libere conține persoane care îndeplinesc condițiile necesare – modelul declarației se va publica în M. Of;
- dovada plății contribuțiilor și impozitelor în luna în care s-a plătit indemnizația.
- cererea va fi datată și semnată de reprezentantul legal și va conține elemente specifice obligatorii precum: date identificare angajator plus adresa de e-mail, contul bancar; numele reprezentantului legal al angajatorului, suma totală solicitată, numărul angajaților pentru care s-a solicitat suma;

Când se depune cererea de decontare?

- documentele se transmit prin poștă electronică la adresa electronică a agențiilor pentru ocuparea forței de muncă în cel mult **30 de zile de la data efectuării plății contribuțiilor și impozitelor aferente indemnizației**. Dacă documentele nu se pot trimite prin poștă electronică se vor trimite prin orice alt mijloc de comunicare;
- agențiile pentru ocuparea forței de muncă au obligația ca în termen de 24 ore de la primirea cererii să comunice angajatorului numărul de înregistrare al solicitării.

Când se face decontarea sumelor?

- în termen de 60 de zile de la depunerea documentelor.

2. Indemnizația de șomaj tehnic susținută

din bugetul de stat (O.U.G. nr. 30/2020)

Pentru ce perioadă se acordă?

– pe perioada stării de urgență instituită prin Decretul Președintelui României nr. 195/2020, pentru perioada suspendării temporare a contractului individual de muncă din inițiativa angajatorului (art. 52 alin. (1) lit. c) din Codul muncii), urmare a efectelor produse de coronavirusul SARS-CoV-2

Cuquantumul indemnizației de șomaj tehnic

– indemnizațiile de care beneficiază salariații se stabilesc la 75% din salariul de bază corespunzător locului de muncă ocupat și se suportă din bugetul asigurărilor pentru șomaj, dar nu mai mult de 75% din câștigul salarial mediu brut.

Pentru anul 2020 valoarea câștigului salarial mediu brut a fost stabilită la 5.429 lei, rezultând astfel un maxim suportat din bugetul asigurărilor pentru șomaj de 4.072 lei.

Cine poate beneficia de indemnizația de șomaj tehnic?

– de măsura specificată anterior beneficiază salariații angajatorilor care îndeplinesc una din condițiile:

a) întrerup activitatea total sau parțial în baza deciziilor emise de autoritățile publice competente potrivit legii pe perioada stării de urgență decretate și **dețin certificatul** de situații de urgență;

b) **reduc activitatea** ca urmare e efectelor pandemiei și **nu au capacitatea financiară** de a achita plata tuturor salariilor angajaților lor. Angajatorii pot beneficia de plata indemnizației pentru cel mult 75% dintre angajații care au CIM active la data intrării în vigoare a ordonanței de urgență.

Condițiile de decontare de la buget a indemnizației de șomaj tehnic

– pentru angajatorii care nu au capacitatea financiară de a achita plata tuturor salariilor angajaților lor, decontarea indemnizației se va realiza în baza unei declarații pe propria răspundere din care să reiasă faptul că angajatorul înregistrează o diminuare a încasărilor din luna anterioară depunerii declarației pe propria răspundere cu minimum 25% față de media încasărilor din perioada ianuarie – februarie 2020 și că nu are capacitate financiară de a plăti toți angajații.

Regimul fiscal al indemnizației de șomaj tehnic

– indemnizația este supusă impozitării și plății contribuțiilor sociale conform prevederilor Codului fiscal;

– calculul, reținerea și plata impozitului pe venit, a CAS și respectiv a CASS se realizează de angajator din indemnizațiile încasate din bugetul asigurărilor pentru șomaj.

– pentru calculul impozitului pe venit se aplică prevederile art. 78, alin. (2), lit. (b) din Codul fiscal – venituri obținute în afara funcției de bază – conform cărora impozitul se va calcula prin aplicarea cotei de 10% asupra bazei de calcul determinate ca diferență între venitul brut și contribuțiile sociale obligatorii.

– termenul de plată și declarare este data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care se face plata din bugetul asigurărilor pentru șomaj.

– pentru indemnizația de șomaj tehnic nu se datorează CAM.

Procedura de solicitare a acordării indemnizației

– pentru acordarea sumelor necesare plății indemnizației angajatorii depun, prin poșta electronică, la agențiile județene pentru ocuparea forței de muncă sau a municipiului

București în raza cărora își au sediul social, o cerere semnată și datată de reprezentantul legal (conform modelului reglementat), însoțită de lista persoanelor care urmează să beneficieze de indemnizație, asumată de reprezentantul legal al angajatorului (conform modelului din OUG);

– documentele se depun în luna curentă pentru plata indemnizației din luna anterioară iar plata din bugetul asigurărilor pentru șomaj a indemnizațiilor se face în cel mult 30 de zile de la depunerea documentelor.

Indemnizații similare primite de profesioniști

– **alți profesioniști** așa cum sunt reglementați de C. Civil care nu au calitatea de angajatori și întrerup activitatea total sau parțial în baza deciziilor emise de autorități conform Decretului privind instituirea stării de urgență, beneficiază din bugetul general consolidat de o indemnizație egală cu salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată stabilit pentru anul 2020 – și anume 2.230 lei;

– pe perioada instituirii stării de urgență, pentru perioada suspendării temporare a contractului de **activitate sportivă** din inițiativa structurii sportive, ca urmare a efectelor produse de pandemie,

– sportivii, antrenorii, medici, asistenți medicali, maseuri, kinetoterapeuți, cercetători beneficiază de o indemnizație de 75% din drepturile în bani aferente contraprestației sportive dar nu mai mult de 75% din câștigul salarial mediu brut, indemnizație supusă plății impozitului și contribuțiilor conform Codului fiscal.

Câteva neclarități legate de măsurile adoptate în contextul situației de urgență actuale | Mirela Păunescu

Autor: [Mirela Păunescu](#), ACCA

La câteva zile de la data publicării O.U.G. nr. 30/2020, am avut timp să identificăm câteva aspecte asupra cărora Ministerul Finanțelor Publice ar trebui să reflecteze și să vină cât mai curând cu clarificări date în aplicarea Legii nr. 19/2020 și a O.U.G. nr. 30/2020.

Acest articol tratează doar aspectele fiscale deși, poate de înțeles, sunt numeroase incertitudini vizând modul în care se vor aplica măsurile insituite de cele mai recente reglementări legate de situația de urgență.

1. Zilele libere acordate conform Legii nr. 19/2020

Legea nr. 19/2020 prevede că pentru fiecare zi liberă solicitată de angajat, angajatorul acordă o indemnizație al cărei quantum este de 75% din salariul de bază, dar nu mai mult de 75% din câștigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat.

Ulterior angajatorii pot cere numai decontarea din Fondul pentru garantarea creanțelor salariale a sumelor reprezentând indemnizația netă, încasată efectiv de părinte.

Totuși, indemnizația este supusă impozitării și plății contribuțiilor de asigurări sociale. Impozitele și

contribuțiile de asigurări sociale aferente indemnizației se suportă de către angajator în condițiile prevăzute de Legea nr. nr. 227/2015.

Apar mai multe probleme practice.

Legea nr. 19/2020 vorbește de un câștig salarial mediu brut pe lună în condițiile în care salariilor le vor fi decontate zilele libere. Calculând câștigul salarial mediu orar rezultă 33.444 lei/ ora și, respectiv, 259.554 lei /zi de lucru de 8 ore.

În primul rând această indemnizație ar trebui să fie impozabilă atât cu impozitul de venit cât și cu contribuțiile sociale. Pe regula generală, deoarece, așa cum e bine știut, sunt numeroase excepții și reguli particulare de la impozitarea salariilor.

Pe regula generală ar rezulta că angajatorul ar trebuie să îi plătească angajatului o sumă netă de minim 75% din salariul de bază al acestuia (doar 75% fiind decontat ulterior din Fondul de garantare a creanțelor salariale) și să suporte pe costurile proprii contribuțiile sociale și impozitul pe salariu (aproximativ 45% din venitul net dacă acceptăm aplicarea cotelor la indemnizația netă cuvenită salariatului).

Aici apare partea dificilă: cum va calcula angajatorul contribuțiile și impozitul? Va calcula aplicând direct la valoarea indemnizației nete sau la o bază de calcul mai mare urmând ca, după deducerea contribuției și a impozitului, să obțină indemnizația netă? Va acorda vreo deducere salariatului, va scădea contribuțiile sociale calculate (contribuția de asigurări sociale de 25% și cea pentru sănătate de 10%) înainte să aplice cota de impozit pe salariu de 10%? Dacă salariatul ar fi suportat impozitele și contribuția, s-ar fi scăzut înaintea calculului impozitului pe salariu atât contribuțiile sociale cât și deducerile. Opinăm că este exclus ca angajatorul să scadă orice sumă în contul

deducerii personale la care s-ar fi calificat angajatul dar așteptăm clarificări de la Ministerul de Finanțe legat de modul de calcul, atâta timp cât Codul fiscal aprobat prin Legea nr. nr. 227/2015, cu modificările și completările ulterioare, nu are nici o precizare relevantă sau o situație similară care să inspire interpretarea.

Dacă salariatul care cere zile libere s-ar fi calificat pentru vreo excepție de la regula generală de determinarea a contribuțiilor sociale sau a impozitului pe salariu **NU ESTE CLAR** dacă se pot acorda în continuare facilitățile existente în C. fiscal. Cel mai probabil răspunsul este NU, atâta timp cât aceste facilități vizau persoana salariatului și nu angajatorul.

Pe de altă parte, nu se prevede interdicția salariatului care are mai multe locuri de muncă să ceară zile libere decontate din Fondul de garantare a creanțelor salariale de la toți angajatorii, deși opinia noastră este că vor apăra astfel de clarificări care interzic astfel de cereri multiple.

Legat de acordarea indemnizației pentru zilele libere acordate salariaților care sunt angajați cu timp parțial, opinăm că plata drepturilor convenite ar trebui făcută doar proporțional cu numărul de ore de lucru, conform contractului de muncă.

În ceea ce privește drepturile persoanelor care obțin venituri de natură salarială dar nu sunt salariați, legea 19/2020 nu pare a include printre beneficiari astfel de persoane (cum ar fi administratorii care au contracte de administrare sau managerii ce obțin venituri în baza contractului de management și alții).

2. Acordarea indemnizației pentru șomaj tehnic

O.U.G. nr. 30/2020 specifică faptul că indemnizațiile convenite pe perioada suspendării temporare a contractului individual de

muncă, ca urmare a efectelor produse de coronavirus, se stabilesc la 75% din salariul de bază corespunzător locului de muncă ocupat, dar nu mai mult de 75% din câștigul salarial mediu brut, și se suportă din bugetul asigurărilor pentru șomaj.

Aceste indemnizații se impozitează ca fiind venituri din afara funcției de bază (cu alte cuvinte se datorează contribuțiile sociale și impozit pe salariu dar nu se acordă deducerile la care ar avea dreptul salariații la funcția de bază).

În ceea ce privește eventualele facilități legate de scutirea de la plata impozitului pe salariu, ar trebui analizate de la caz la caz îndeplinirea condițiilor din C. fiscal și a legislației secundare.

Fără a intra în prea multe detalii tehnice, analizând prevederile legislației, opinia noastră este că pentru persoanele cu handicap grav sau accentuat și pentru salariații din construcții pentru care sunt îndeplinite condițiile de la art 60 C. fisc. se pot aplica în continuare scutirile de la calculul impozitului pe salariu și contribuții sociale.

În cazul persoanelor fizice care obțin venituri din salarii și asimilate salariilor ca urmare a desfășurării activității de creare de programe pentru calculator precum și a desfășurării activității de cercetare-dezvoltare și inovare, cel mai prudent ar fi să nu se aplice aceste scutiri, legislația secundară impunând condiții care, cel mai probabil, nu vor fi îndeplinite pe perioada șomajului tehnic.

Ministerul Finanțelor Publice va trebui să clarifice prin normele de aplicare aceste aspecte, în lipsa acestor clarificări riscurile fiscale la care se expun contribuabilii fiind ridicate.

3. Facilități privind plata – un cerc vicios?

Pe de o parte O.U.G. nr. 29/2019 prevede că pentru obligațiile fiscale scadente începând cu data intrării sale în vigoare și neachitate până la încetarea stării de urgență nu se calculează și nu se datorează dobânzi și penalități de întârziere conform Codului de procedură fiscală, nefiind considerate obligații fiscale restante.

Pe de altă parte, pentru ca angajatorii să își recupereze de la agențiile pentru ocuparea forței de muncă „dovada plății contribuțiilor și impozitelor aferente lunii în care s-a plătit indemnizația”. Pe lângă faptul că HG 217/2020 vorbește de „impozite”, și nu de impozit pe salariu, se pune întrebarea dacă se va putea plăti doar impozitul pe salarii și contribuțiile sociale pentru persoanele pentru care s-au acordat zile libere pentru a beneficia de facilitate.

4. Acordarea majorărilor salariale unei anumite categorii de personal

Legat de acordarea majorărilor acordate personalului prevăzut la art. 32 alin. (1) din anexa nr. 1 la Decretul nr. 195/2020 privind instituirea stării de urgență pe teritoriul României, **NU există** precizarea că angajatorii sunt cei ce vor trebui să suporte contribuțiile sociale și impozitul pe salariu datorat. Consecința este că sumele nete primite de acești angajați vor fi mai mici decât 75% din salariul lor de bază. Pentru aceste majorări nu există încă norme care să arate modul în care Guvernul vede acordarea acestora.

5. Alte aspecte

Atragem atenția că, dacă celălalt părinte, spre exemplu, are handicap grav sau accentuat, o interpretare strictă a legii ar duce la concluzia că, deși acesta este salariat, nedatorând

impozit pe salariu, celălalt părinte nu s-ar califica pentru scutire (art 3⁴ din L 19/2020).

Suntem perfect conștienți că reglementările analizate (și îndelung așteptate) au fost emise sub presiunea timpului dar considerăm că aceste aspecte analizate (lista nefiind exhaustivă) trebuie clarificate cât mai repede de Ministerul Finanțelor Publice altfel contribuabilii riscând să suporte penalități semnificative în cazul unei interpretări ale organelor fiscale contrare celei proprii.

Ajutoare de stat pentru sprijinirea economiei Statelor Membre în contextul focarului de infecție cu COVID-19 | Mihaela Mitroi | EY România

Autor: [Mihaela Mitroi](#), Partener, Asistență Fiscală și Juridică, [EY România](#), lider al activității de consultanță fiscală și juridică în clusterul de Sud al regiunii EY Europa Centrală și de Sud-Est și Asia Centrală (CESA)

Contextul economiei globale, dar cu preponderență al Uniunii Europene, pune sub semnul întrebării redresarea acesteia într-un termen rezonabil și strategia pe care o adoptăm pentru reechilibrarea funcționării companiilor cu prezență în statele membre.

În acest context vine și declarația recentă din 17 martie 2020 a vicepreședintelui executiv Margrethe Vestager cu privire la un proiect de propunere de cadru temporar pentru ajutoarele de stat pentru sprijinirea economiei în contextul focarului de infecție cu COVID-19. Aceasta a folosit câteva cuvinte cheie în declarația furnizată cu privire la gestionarea impactului economic, prin *acțiuni decisive* luate *rapid* într-o *manieră coordonată*. Procesul de adoptare a proiectului propus a fost aprobat în doar două zile.

[Noul cadru temporar\[1\]](#) va permite cinci tipuri de ajutoare pentru statele membre: subvenții directe și avantaje fiscale selective, garanții de stat pentru împrumuturi accesate de companii de la bănci, împrumuturi publice subvenționate către companii și garanții pentru băncile care canalizează sprijinul către economia reală, asigurare de credit la export pe termen scurt.

Astfel, ajutorul sub formă de subvenție directă sau avantaj fiscal ar consta în faptul că statele membre pot să stabilească scheme de acordare de până la 800.000 de euro unei companii pentru a răspunde nevoilor sale urgente de lichiditate. Acest lucru se poate realiza printr-o subvenție directă sau un avantaj fiscal.

Ajutorul sub formă de garanții subvenționate pentru împrumuturi bancare constă în faptul că statele membre pot acorda garanții de stat sau pot stabili scheme de garantare care sprijină împrumuturile bancare acordate de companii. Acestea ar subvenționa primele, reducând rata estimată a pieței pentru primele anuale pentru noi garanții pentru IMM-uri și non-IMM-uri. Există câteva limite prevăzute pentru valoarea maximă a împrumutului, care se bazează pe nevoile de exploatare ale companiilor (stabilite pe baza facturilor salariale sau a nevoilor de lichiditate). Garanțiile se pot referi atât la împrumuturi de investiții, cât și la capitaluri de lucru.

Ajutor sub formă de rate ale dobânzii subvenționate: statele membre pot acorda împrumuturi publice și private către companii cu dobândă subvenționată. Aceste împrumuturi trebuie acordate la o rată a dobânzii care este cel puțin egală cu rata de bază aplicabilă la 1 ianuarie 2020 plus prima de risc de credit corespunzătoare profilului de risc al beneficiarului, cu rate diferite pentru IMM-uri și non-IMM-uri. Rata de bază este stabilită pentru a oferi mai multă certitudine cu privire la condițiile de finanțare în acest context volatil. Ca și în cazul furnizării de garanții subvenționate, sunt câteva limite în ceea ce privește valoarea maximă a împrumutului, care se bazează pe nevoile de exploatare ale companiilor (stabilite pe baza facturilor salariale sau a nevoilor de lichiditate). Împrumuturile se pot referi atât la nevoile de investiții, cât și la capitalul de lucru.

În acest sens, România a publicat deja sâmbătă în Monitorul Oficial Ordonanța de urgență nr. 29/18.03.2020 privind unele măsuri fiscal-bugetare. Aceasta este menită să vină în principal în ajutorul IMM-urilor, cu o componentă principală de acordare de garanții de stat în favoarea fiecărui beneficiar participant în program pentru una dintre următoarele categorii de credite:

a) unul sau mai multe credite pentru realizarea de investiții și/sau unul sau mai multe credite/linii de credit pentru capital de lucru, garantate de către stat, prin Ministerul Finanțelor Publice, în procent de maximum 80% din valoarea finanțării, exclusiv dobânzile, comisioanele și spezele bancare aferente creditului garantat. Valoarea maximă cumulată a finanțărilor garantate de stat care pot fi acordate unui beneficiar în cadrul acestei facilități este de 10.000.000 lei. Valoarea maximă a creditelor/liniilor de credit pentru finanțarea capitalului de lucru acordate unui beneficiar nu poate depăși media cheltuielilor aferente capitalului de lucru din ultimii doi ani fiscali, în limita a 5.000.000 lei. Pentru

creditele de investiții, valoarea maximă a finanțării este de 10.000.000 lei. Pentru IMM-urile care nu au depus situații financiare la data solicitării creditului garantat, valoarea maximă a finanțării pentru creditele/liniile de credit pentru capital de lucru va fi calculată ca dublul mediei cheltuielilor aferente capitalului de lucru din balanțele lunare.

sau

b) una sau mai multe garanții pentru credite/linii de credit pentru finanțarea capitalului de lucru, exclusiv dobânzile, comisioanele și speze bancare aferente creditului garantat de stat în procent de maximum 90% acordat unei microîntreprinderi sau întreprindere mică, în valoare maximă de 500.000 lei pentru microîntreprinderi, respectiv maximum 1.000.000 lei pentru întreprinderile mici. Valoarea maximă a fiecărei finanțări acordate unui beneficiar nu poate depăși media cheltuielilor aferente capitalului de lucru din ultimii doi ani fiscali, în limita pragurilor prevăzute anterior. Pentru microîntreprinderi sau întreprinderile mici care nu au depus situații financiare la data solicitării creditului garantat, valoarea maximă a finanțării pentru creditele/liniile de credit pentru capital de lucru va fi calculată ca dublul mediei cheltuielilor aferente capitalului de lucru din balanțele lunare.

Ministerul Finanțelor Publice subvenționează dobânzile aferente creditelor/liniilor de credit pentru finanțarea capitalului de lucru și a creditelor pentru investiții în procent de 100% din bugetul MFP în cadrul unei scheme de ajutor de stat/de minimis asociată acestui program.

Beneficiarii eligibili pentru acest program guvernamental sunt IMM-urile care au obținut din partea Ministerului Economiei un atestat care certifică faptul că au suferit pierderi de natură economică datorate epidemiei de Coronavirus în România.

Perioada de subvenționare a dobânzii este de la momentul acordării creditelor/liniilor de credit contractate după intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență și poate dura până la 31 martie 2021. Subvenționarea dobânzii se aprobă anual printr-un act normativ cu putere de lege pentru primul an și pentru următorii 2 ani doar în condițiile în care creșterea economică estimată de Comisia Națională de Strategie și Prognoză pentru această perioadă se situează sub nivelul celei înregistrate în anul 2020. Subvenționarea dobânzii se realizează în condițiile respectării prevederilor legislației din domeniul ajutorului de stat în vigoare.

A patra măsură recunoaște rolul important al sectorului bancar și al altor intermediari financiari pentru a face față efectelor economice ale focarului COVID-19. Cadrul temporar arată clar că, dacă statele membre decid să canalizeze ajutoarele către economia reală prin intermediul băncilor, acesta este un ajutor direct clienților băncilor, nu băncilor în sine. De asemenea, oferă îndrumări cu privire la modul de minimizare a oricăror ajutoare reziduale necuvenite băncilor și se asigură că ajutorul este transmis, în cea mai mare măsură posibilă, beneficiarilor finali sub formă de volume mai mari de finanțare, portofolii mai riscante, cerințe de garanții mai mici, prime mai mici de garanție sau rate ale dobânzii mai mici.

În cazul în care ajutorul direct către bănci devine necesar în temeiul articolului 107 alineatul (2) litera (b) al Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene ("TFUE") pentru a compensa daunele rezultate direct din focarul COVID-19, un astfel de ajutor nu ar fi considerat un ajutor public extraordinar în conformitate cu normele privind ajutoarele de stat. În mod similar, acest lucru se va aplica și oricărui ajutor indirect rezidual acordat băncilor în cadrul cadrului temporar.

Ultima măsură, asigurarea de credit la export pe termen scurt, prevede o flexibilitate suplimentară cu privire la modul de a

demonstra că anumite țări nu prezintă riscuri de comercializare, permițând astfel asigurarea de către stat a unei asigurări de credit de export pe termen scurt.

Până la 31 decembrie 2020, statele membre trebuie să furnizeze Comisiei o listă de măsuri puse în aplicare pe baza schemelor aprobate pe baza cadrului temporar recent adoptat.

Pentru combaterea efectelor COVID-19, Comisia Europeană va direcționa către România peste 1 miliard de euro, astfel:

- 483 milioane de euro prin renunțarea, în acest an, la obligația de a solicita României rambursarea prefinanțărilor neutilizate din fondurile structurale;
- diferența de 637 de milioane de euro – prin virarea avansului aferent fondurilor structurale pentru anul 2020 în cursul lunilor martie și aprilie.

Fondurile vor avea scopul de a sprijini sistemele de sănătate prin finanțarea achizițiilor de echipamente de protecție, medicamente și teste, de a adapta mediul de muncă din domeniul sanitar la situația actuală, de a asigura accesul persoanelor vulnerabile la facilitățile medicale și de oferi creditare pentru IMM-uri pentru atenuarea șocurilor financiare provocate de criza COVID-19.

Caracteristicile generale pentru toate măsurile de mai sus includ faptul că acele companii, care au intrat în dificultate după 31 decembrie 2019, sunt eligibile pentru ajutor în temeiul prezentului cadru temporar. În acest fel, cadrul temporar nu este utilizat pentru sprijinul contribuabililor care nu are legătură cu focarul COVID-19. În plus, cadrul temporar prevede, de asemenea, obligații generale de transparență.

[1]

https://ec.europa.eu/competition/state_aid/what_is_new/sa_covid19_temporary-framework_ro.pdf

Măsuri economice de combatere a efectelor CoVid-19 | Tax Alert

În *Monitorul Oficial al României*, Partea I, nr. 230/21.03.2020 a fost publicată **Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 29/2020 privind unele măsuri economice și fiscal-bugetare („O.U.G. nr. 29/2020”)**.

Prin O.U.G. nr. 29/2020 Guvernul României a adoptat o serie de măsuri economice menite **(i)** să protejeze afacerile și sistemul economic și **(ii)** să încurajeze solidaritatea mediului de afaceri, loialitatea contractuală și disponibilitatea de adaptare a raporturilor de afaceri la provocările ridicate de această criză sanitară fără precedent în istoria modernă.

Astfel, măsurile economice regăsite în O.U.G. nr. 29/2020 vizează:

1. Susținerea întreprinderilor micro, mici și mijlocii (“IMM”), prin:

A. acordarea de garanții de stat în procent maxim de 80% din valoarea finanțării, pentru **(i)** credite de investiții și/sau **(ii)** credite / linii de credit pentru capital de lucru.

Aceste garanții se acordă în limita următoarelor plafoane:

- valoarea maximă cumulată a finanțărilor garantate de

stat este 10.000.000 LEI, pentru fiecare IMM solicitantă;

- valoarea maximă a creditelor / liniilor de credit pentru finanțarea capitalului de lucru este 5.000.000 LEI, pentru fiecare IMM solicitantă, dar nu mai mult decât media cheltuielilor aferente capitalului de lucru din ultimii 2 ani fiscali;
- valoarea maximă a finanțării pentru creditele de investiții este 10.000.000

B. acordarea de garanții de stat în procent maxim de 90% din valoarea finanțării, pentru credite / linii de credit pentru finanțarea capitalului de lucru.

Aceste garanții se acordă diferențiat, în limita următoarelor plafoane:

- valoarea maximă a finanțărilor garantate de stat este maximum 500.000 LEI pentru fiecare întreprindere micro, dar nu mai mult decât media cheltuielilor aferente capitalului de lucru din ultimii 2 ani fiscali;
- valoarea maximă a finanțărilor garantate de stat este maximum 1.000.000 LEI pentru fiecare întreprindere mică, dar nu mai mult decât media cheltuielilor aferente capitalului de lucru din ultimii 2 ani.

De asemenea, acestor credite / linii de credit le sunt aplicabile următoarele reguli:

- Dobânzile aferente sunt subvenționate de Ministerul Finanțelor Publice în procent de 100%, până la data de 31 martie 2021, cu posibilitatea prelungirii termenului;
- Nu generează obligații de plată reprezentând comision de risc și de administrare;
- Sunt acordate IMM-urilor care (i) nu înregistrează obligații fiscale restante și alte creanțe bugetare administrate de organul fiscal central sau care (ii) înregistrează obligații fiscale restante și alte creanțe

bugetare administrate de organul fiscal central, dar se obligă să le achite din creditul / linia de credit pentru capitalul de lucru acordată în cadrul programului;

- Durata maximă a finanțărilor este de (i) 120 de luni în cazul creditelor pentru investiții și de (ii) 36 de luni în cazul creditelor / liniilor de credit pentru capital de lucru, cu posibilitatea prelungirii cu maximum 36 de luni.

IMPORTANT!

IMM – urile reprezintă întreprinderile care (i) angajează mai puțin de 250 de persoane și care (ii) au o cifră de afaceri anuală netă de până la 50 de milioane EUR sau dețin active totale de până la 43 de milioane EUR.

2. Acordarea de facilități fiscale, după cum urmează:

- Obligațiile fiscale (i) scadente începând cu data intrării în vigoare a O.U.G. nr. 29/2020 și (ii) neachitate în termen de 30 de zile de la încetarea stării de urgență instituite prin Decretul 195/2020 privind instituirea stării de urgență pe teritoriul României („Decretul nr. 195/2020”), nu sunt considerate obligații fiscale restante și, prin urmare, nu generează dobânzi și penalități de întârziere;
- Măsurile de executare silită prin poprire a creanțelor bugetare, cu excepția executărilor silite care se aplică pentru recuperarea creanțelor bugetare stabilite prin hotărâri judecătorești pronunțate în materie penală, se suspendă /nu încep pentru o perioadă ce se încheie în cea de-a 30-a zi de la încetarea stării de urgență instituită prin Decretul 195 / 2020. Măsurile de suspendare a executării silite se aplică prin efectul legii, fără alte formalități din partea organelor

fiscale;

- Termenul pentru plata impozitelor și taxelor locale aferente anului 2020, diminuată cu bonificația aferentă, **se prorogă până în data de 30 iunie 2020, inclusiv.**

3. Prorogarea, prelungirea și suspendarea unor termene de depunere declarații, astfel:

- Termenul pentru depunerea notificării cu privire la intenția de restructurare a obligațiilor bugetare **se prorogă până în data de 31 iulie 2020, inclusiv;**
- Termenul pentru depunerea solicitării de restructurare a obligațiilor bugetare **se prorogă până în data de 30 octombrie 2020, inclusiv;**
- Termenul pentru depunerea declarației privind beneficiarul real („UB0”), respectiv 15 zile de la aprobarea situațiilor financiare anuale, se prelungeste cu 3 luni de la data încetării stării de urgență instituite prin Decretul 195/2020;
- Pe durata stării de urgență instituite prin Decretul 195 /2020 se suspendă depunerea UB0, în situația în care datele de identificare ale beneficiarului real se modifică.

4. Alte măsuri

- Pe durata stării de urgență instituită prin Decretul nr. 195/2020, IMM-urile care și-au întrerupt activitatea total sau parțial în baza deciziilor emise de autoritățile publice competente, potrivit legii, pe perioada stării de urgență decretate și care dețin Certificatul de situație de urgență emis de Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri („CSU”), beneficiază de amânarea la plată pentru serviciile de utilități – electricitate, gaze naturale, apă, servicii telefonice și de internet, precum și de amânarea la

plată a chiriei pentru imobilul cu destinație de sediu social și de sedii secundare;

- Prin derogare de la alte dispoziții legale, în contractele în derulare, altele decât cele pentru utilități sau chirii, încheiate de IMM-urile care și-au întrerupt activitatea total sau parțial în baza deciziilor emise de autoritățile publice competente, potrivit legii, pe perioada stării de urgență decretate și care dețin CSU, poate fi invocată forța majoră împotriva acestora numai după încercarea dovedită de renegociere a contractului, pentru adaptarea clauzelor acestora cu luarea în considerare a condițiilor excepționale generate de starea de urgență instituită prin Decretul nr. 195/2020;
- În aplicarea celor de mai sus, O.U.G. nr. 29/2020 definește *forța majoră* ca fiind împrejurarea imprevizibilă, absolut invincibilă și inevitabilă la care se referă art. 1.351, alin. (2) din Codul Civil, care rezultă dintr-o acțiune a autorităților în aplicarea măsurilor impuse de prevenirea și combaterea pandemiei determinate de infecția cu coronavirusul COVID-19, care a afectat activitatea întreprinderii mici și mijlocii, afectare atestată prin CSU.
- Prin derogare de la prevederile Legii nr. 227/2015 privind Codul Fiscal, contribuabilii care aplică sistemul de declarare și plată a impozitului pe profit anual, cu plăți anticipate efectuate trimestrial, pot efectua plățile anticipate trimestriale pentru anul 2020 la nivelul sumei rezultate din calculul impozitului pe profit trimestrial curent.

IMPORTANT!

Reamintim faptul că, potrivit Decretului 195/2020, CSU se eliberează de către Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri, la cerere și în baza documentelor justificative, societăților a căror activitate este afectată în contextul

COVID-19.

Intrarea în vigoare a O.U.G. nr. 29/2020 intervine la data publicării, respectiv data de 21.03.2020.

Măsuri de prevenire și combatere a COVID-19 – efectuarea plăților în mediul online și accesarea unor noi surse de finanțare | Radu și Asociații SPRL

Autori: Elena Lăzărescu (Senior Associate), Loredana Duică (Senior Associate), Cosmin Chirilă (Associate), **Radu și Asociații SPRL**

În această perioadă de incertitudine, cu toții ne dorim siguranță. În calitate de investitori, în calitate de bănci sau de consumatori. Ce alternative avem la îndemână pentru a limita interacțiunea fizică într-un context periclitat de situația actuală, dar care să permită efectuarea plăților, precum și accesarea surselor de finanțare?

Elena Lăzărescu

Loredana Duică

Cosmin Chirilă

Plăți *contactless* și plăți inițiate în mediul online

Plecând de la recomandarea Consiliului Patronatelor Bancare din România din 12 martie 2020, persoanele care trebuie să efectueze plăți se vor orienta „cu precădere [către] mijloacele de plată la distanță (aplicații online și mobile banking), carduri sau alte metode de tip “*contactless*” pentru plata bunurilor și serviciilor în magazine, precum și plăți securizate pentru cumpărăturile online”.

Având în vedere acest context, cum putem menține fluxul plăților recomandate către furnizorii de bunuri sau servicii?

Contactarea furnizorilor serviciilor de plată. Persoanele care nu beneficiază încă de soluții de plată la distanță – de exemplu, internet și mobile banking sau carduri (chiar și virtuale), vor putea contacta băncile sau instituțiile de plată, pentru a identifica etapele și condițiile necesare dobândirii acestor instrumente. Încheierea contractului care

reglementează emiterea și utilizarea acestora poate avea loc la distanță și, conform reglementărilor aplicabile și practicii recente a instanțelor, nu sunt necesare formalități excesive. Spre exemplu, nu este obligatorie aplicarea unei semnături olografe (de mână) sau a unei semnături electronice bazate pe dispozitive speciale. Bineînțeles, contractul respectiv trebuie să prevadă momentul exact în care se consideră încheiat, precum și pașii care conduc la încheierea sa valabilă.

Respectarea cerințelor de autentificare a plătitorului. Pentru a asigura securitatea plăților, este important ca persoanele care efectuează operațiuni în *mediul online* să respecte condițiile specifice de autorizare a acestora – fie cu ajutorul unui *token*, prin introducerea unor coduri, prin intermediul unor aplicații specifice ș.a.m.d. Trebuie menționat că aceste condiții sunt specifice fiecărei bănci (instituții de plată), fiind evidențiate în contractele încheiate în acest sens. Astfel, este recomandat ca fiecare client care utilizează online banking sau, după caz, achită cumpărăturile pe o platformă de *e-commerce* să se asigure că efectuează plățile vizate în conformitate cu dispozițiile contractuale relevante. A se vedea, de exemplu, clauzele care reglementează autentificarea (strictă) a clienților, precum și exprimarea valabilă a consimțământului din contractele cu privire la cardurile de debit sau credit, respectiv contractele privind serviciile de internet și mobile banking.

Verificarea oricăror actualizări cu privire la zilele și intervalele orare în care băncile, respectiv instituțiile de plată, execută tranzacții, precum și servicii de schimb valutar. Date fiind măsurile luate la nivelul mai multor state, există riscul ca anumite servicii de plată să nu fie disponibile în anumite momente. Astfel, clienții care au obligația de a efectua plăți la un anumit termen trebuie să verifice din timp informațiile disponibile pe website-urile băncilor (instituțiilor de plată) cu privire la intervalele de

timp în care sunt procesate operațiunile de plată.

Impactul COVID-19 asupra surselor de finanțare

Printre consecințele determinate de situația actuală se numără și necesitatea, în cazul anumitor persoane fizice sau juridice, de a accesa noi surse de finanțare.

La nivel european, instituțiile își concentrează atenția și asupra impactului economic provocat de *coronavirus*. Astfel, Banca Centrală Europeană încurajează băncile să acorde finanțări societăților afectate de efectele COVID-19, iar Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare prezintă deja un cadru pentru susținerea financiară a anumitor clienți care întâmpină dificultăți.

Cum se gestionează, la nivel local, relația cu clienții care vizează accesarea surselor de creditare?

În cazul segmentului *retail*, similar contractelor privind serviciile de plată, și încheierea contractelor de credit de consum poate avea loc la distanță. Aceasta trebuie să aibă la bază o informare corespunzătoare a clienților, pentru a le permite identificarea tuturor drepturilor și obligațiilor aferente – costuri, comisioane, dobânzi, metoda de rambursare, scadențe etc.

În ceea ce privește segmentul *corporate*, încheierea contractelor la distanță nu face obiectul unei reglementări specifice, cum este cea care stabilește protecția consumatorilor în acest context. Dar, raportat la dreptul comun, anumite aspecte trebuie avute în vedere:

- respectarea exigențelor bunei-credințe în cadrul negocierilor, inclusiv asigurarea unei informări

- corespunzătoare – în special cu privire la situația financiară a debitorului în contextul actual;
- faptul că efectele *COVID-19* sunt deja prezente, ceea ce înlătură (cel puțin într-o măsură) incidența impreviziunii sau a altor circumstanțe similare care pot justifica adaptarea ulterioară a contractului; precum și
  - utilizarea mijloacelor electronice de semnare, în cazul optării pentru încheierea contractului de credit la distanță, cu respectarea reglementărilor naționale și europene în materia tranzacțiilor electronice.

Bineînțeles, societățile comerciale pot lua în considerare și mijloacele de finanțare intra-grup, în măsura lichidităților și în conformitate cu dispozițiile aplicabile. Un astfel de exemplu este reprezentat de structurile de tip *cash pooling* care urmăresc distribuirea recurentă a lichidităților între entități membre ale aceluiași grup, în funcție de nevoie.

Comisia Europeană demarează procesul de revizuire a Directivei privind raportarea nefinanciară | Laura Ciobanu | EY România

Autor: [Laura Ciobanu](#), Manager, Schimbări Climatice și Sustenabilitate, [EY România](#)

Comisia Europeană s-a angajat să revizuiască în 2020 Directiva privind raportarea nefinanciară, ca parte a consolidării strategiei pentru investiții sustenabile. Prin urmare, pe 20

februarie 2020 a lansat o consultare publică[1] privind revizuirea acestei directive, iar părțile interesate își pot transmite opiniile cu privire la conținutul actual și potențialele modificări prin intermediul unui [chestionar online](#), până pe 14 mai 2020 cel târziu.

În contextul luptei împotriva schimbărilor climatice și a degradării mediului, Comisia Europeană (CE) solicită companiilor să îndeplinească Obiectivele de Dezvoltare Durabilă și principiile Acordului de la Paris privind schimbările climatice. Astfel, Directiva privind raportarea nefinanciară, Pachetul privind economia circulară, Planul de acțiune privind finanțările sustenabile și Pactul Ecologic European reprezintă instrumente ambițioase ce au rolul de a încuraja și facilita aceste demersuri.

Ce este Directiva privind raportarea nefinanciară și cât de importantă este, de fapt, prezentarea acestui tip de informații?

Obiectivul acestei directive este să pună bazele unui nou model de raportare corporativă, care să completeze transparența financiară cu alte informații necesare pentru înțelegerea dezvoltării, performanței și poziției companiei, precum și impactului activității acesteia în societate, companiile fiind încurajate să integreze sustenabilitatea drept element cheie al strategiei de business.

Nevoia de informații nefinanciare, în special în rândul comunității de investitori, crește substanțial. Prin intermediul acestei raportări, investitorii pot lua în calcul riscurile sau oportunitățile investițiilor viitoare, legate de aspectele de sustenabilitate, de impactul social, impactul asupra mediului înconjurător, astfel încât să aibă posibilitatea de a investi în cunoștință de cauză. În același timp, consumatorii sau alte grupuri interesate pot recunoaște

cu ușurință companiile care își asumă angajamente privind grija față de mediul înconjurător, respectarea drepturilor omului, combaterea corupției și nu numai.

În România, obligativitatea de raportare a informațiilor nefinanciare a vizat inițial doar entitățile de interes public cu minim 500 de angajați. Ulterior, legislația a fost actualizată astfel încât să fie extins domeniul de aplicare și către firmele private.

Prin urmare, începând de anul acesta, **toate companiile, publice sau private, cu cel puțin 500 de angajați**, vor trebui să raporteze informații nefinanciare pentru **exercițiul financiar 2019**, privind cel puțin aspectele de mediu, sociale și de personal, respectarea drepturilor omului și combaterea corupției și a dării de mită.

Aceste informații pot fi prezentate:

1. Sub forma unei **declarații nefinanciare**, anexată raportului administratorilor, în termen de 150 de zile de la încheierea exercițiului financiar;
2. Sub forma unui **raport separat** ("*Raport de sustenabilitate*"), care să fie pus la dispoziția publicului în maxim 6 luni de la data bilanțului, pe site-ul entității. Totodată, raportul trebuie să fie menționat în raportul administratorilor.

În prezent, directiva nu este strictă în ceea ce privește modelul de raportare, oferind doar anumite recomandări care nu au caracter obligatoriu. Companiile pot alege să utilizeze diverse cadre de raportare (naționale, ale UE sau internaționale), cu condiția să precizeze cadrul utilizat.

Care sunt motivele pentru care Comisia Europeană dorește revizuirea acestei

Directive?

Conform ultimelor evaluări și studii realizate, Comisia a concluzionat că informațiile raportate nu detaliază corect sau suficient impactul aspectelor nefinanciare asupra companiilor și nici impactul pe care companiile îl au asupra societății și a mediului înconjurător. De asemenea, cerințele de raportare ale directivei nu sunt suficient de detaliate, sunt dificil de aplicat și nu se aplică unor societăți de la care utilizatorii au nevoie de informații.

Prin această inițiativă, CE urmărește să răspundă la probleme precum:

- Lipsa comparabilității și a fiabilității informațiilor nefinanciare raportate;
- Imposibilitatea de a răspunde nevoilor părților interesate, spre exemplu, evitarea situațiilor în care societățile raportează informații irelevante pentru utilizatori, iar pe cele necesare nu le iau în calcul;
- Complexitatea cerințelor privind raportarea informațiilor nefinanciare, dar și costurile ridicate suportate de către societăți, etc.

Pentru a corecta aceste aspecte, CE are în vedere adoptarea uneia dintre cele trei direcții de acțiune:

1. Continuarea abordării actuale a recomandărilor fără caracter obligatoriu. Comisia ar putea însă revizui și emite recomandări suplimentare, pe anumite teme;
2. Utilizarea standardelor. Spre exemplu, Comisia ar putea recomanda un standard deja existent sau un viitor standard privind raportarea nefinanciară;
1. Revizuirea și consolidarea dispozițiilor actuale ale directivei, ce ar putea viza modificări precum: clarificarea și armonizarea dispozițiilor, modificarea domeniului de aplicare, impunerea utilizării unui standard de raportare nefinanciară, etc.

Care sunt perspectivele dezvoltării unui standard UE privind raportarea nefinanciară?

Conform observațiilor vicepreședintelui executiv Valdis Dombrovskis la Conferința privind implementarea Pactului ecologic european desfășurată la Bruxelles^[1], Comisia Europeană sprijină elaborarea unor standarde de raportare nefinanciară la nivelul UE și va invita, în curând, Grupul consultativ european pentru raportarea financiară (EFRAG) pentru a începe pregătirea standardelor respective cât mai curând posibil.

Comisia intenționează să utilizeze ca punct de plecare „cele mai bune elemente” ale standardelor internaționale de raportare nefinanciare existente (cum ar fi GRI, SASB, TCFD etc.), în vederea încorporării acestora într-un standard al Uniunii Europene.

[\[1\]](#)

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/SPEECH_20_139

[\[1\]](#)

<https://ec.europa.eu/eusurvey/runner/non-financial-reporting-directive-2020?language=ro>

Tax Magazine nr. 1 Ianuarie – Februarie 2020

▪ Marilena Ene

Este sistemul fiscal românesc „fair”?

Evoluții fiscale recente

- **Dragoș Nicolae, Mădălina Țicu, Andreea Ignătescu**
Implicații fiscale aferente investițiilor – achiziție de acțiuni sau achiziție de active?
- **Mirela Păunescu, Adriana Florina Popa**
Tichetele cadou – un cal troian sau un dar nevinovat? .
- **Luisiana Dobrinescu**
Contraprestația, în accepțiunea TVA. Abordarea juridică și cea economică ...
- **Delia Cataramă, Mihaela Ardeleanu**
TVA pentru exporturi: scutit cu DVE sau fără DVE?
- **Dan Dascălu, Mihail Boian**
Unele considerații juridice cu privire la corelația dintre obligațiile de raportare și cele de notificare stabilite de O.G. nr. 5/2020 de transpunere a DAC6, precum și cu privire la unele aspecte ale regimului sancționator aferent acestor obligații
- **Lelia Grigore**
Titlul de creanță fiscală și titlul executoriu. Particularități în cazul decontului de TVA
- **Alex Slujitoru**
Prescripția dreptului de a stabili creanțe fiscale
- **Alexandru Stănoiu**
Procedura medierii în Codul de procedură fiscală – gură de oxigen sau cronica unei morți anunțate
- **Ionița Cochințu**
Interferența între procedura administrativ-fiscală și procedura penală. Prelungirea în timp a măsurii asiguratorii luate în cursul procedurii administrativ-fiscale și menținerea acestora în cursul procesului penal până la un moment temporal nedeterminat. Neconstituționalitate
- **Elena Doagă, Ștefănel Cîrstea**
Un nou tip de pensie în România – ce aduce nou Legea pensiilor ocupaționale ....
- **Jurisprudență fiscală națională**
Alina Arsene, Viorel Terzea – Sintează de jurisprudență

fiscală națională

▪ **Jurisprudența fiscală a instanțelor europene**

Sinteza hotărârilor în materie fiscală pronunțate de Curtea de Justiție a Uniunii Europene în perioada ianuarie-februarie 2020

Fetele nevăzute ale Declarației Unice | Corina Mîndoiu | EY România

Autor: Corina Mîndoiu, Partener Asociat, Impozit pe venit și contribuții sociale, Asistență Fiscală și Juridică, EY România

După aproximativ trei ani de la momentul apariției sale, declarația unică privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice rămâne un subiect fierbinte pentru contribuabili. În contextul în care responsabilitatea fiscală se mută, din ce în ce mai rapid, de la organul fiscal către contribuabili, am identificat câteva aspecte mai puțin văzute ale acestei declarații.

Prelungirea termenului de raportare și plată, de tratat cu prudență și rigoare

În primul rând, remarcăm faptul că termenul de raportare și de plată de 15 martie stabilit de autorități a fost și în acest an prelungit. Așadar, deși, conform prevederilor fiscale, termenul de depunere a „Declarației Unice privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de

persoane fizice” pentru anul fiscal 2019 era 15 martie 2020, acesta a fost prelungit până la data de 25 mai 2020.

Această mișcare a autorităților a fost primită ca o gură de oxigen de către unii contribuabili, iar pentru alții a devenit chiar un motiv de “relaxare”. Deși prelungirea termenului de raportare fiscală și de plată a obligațiilor fiscale aferente poate oferi impresia unei astfel de relaxări la nivel mental, suntem însă pe mai departe de părere că, din punct de vedere procedural, declarația unică trebuie să rămână, din mai multe considerente, un subiect de interes sporit în rândul contribuabililor. Încercăm să enumerăm câteva dintre aceste aspecte în cele ce urmează.

Procesul în ansamblul său, coroborat cu extinderea termenului limită declarativ și al celui de plată al obligațiilor fiscale, a suferit câteva modificări, unele putând fi considerate chiar îmbunătățiri substanțiale. De exemplu, s-a realizat o mult mai mare „flexibilizare” a procesului declarativ prin extinderea modalităților de înregistrare a declarației fiscale (atât în format fizic – metoda clasică, pe hârtie, cât și prin mijloace electronice la distanță – ex. prin încărcarea declarației în format “.pdf intelligent” în contul de SPV sau pe portalul e-guvernare, utilizând semnătura electronică autorizată) și prin introducerea mecanismului de autoimpunere la contribuabil.

Toate aceste facilități administrativ-procedurale (deși unele încă mai necesită perfecționări) oferă un mic confort contribuabililor persoane fizice, în primul rând prin prisma existenței unui flux aparent mult mai ușor de gestionat.

La toate acestea se mai poate adăuga și faptul că, prin Ordinul 2.098, publicat în vara anului 2019, autoritățile au majorat și limitele plafoanelor pentru care se pot institui popriri ale conturilor bancare în cazul existenței unor somații de plată pentru obligații fiscale restante (de la 100 lei, la 2.000 lei), astfel că și neplăcerile provocate de

blocarea conturilor bancare s-au mai diminuat.

Cu toate acestea, persoanele fizice vizate trebuie să fie și mai prudente de acum înainte și să acționeze preventiv și în conformitate cu prevederile fiscale în vigoare. Prin aceste modificări, responsabilitatea fiscală se mută, în fapt, de la organul fiscal către contribuabili.

Este din ce în ce mai clar că vigilența autorităților fiscale se va concentra cel mai probabil, în viitorul apropiat, pe creșterea numărului de acțiuni de control și verificări la adresa persoanelor fizice – contribuabili.

La această concluzie contribuie și implementarea principiului autoimpunerii, prin care contribuabilul persoană fizică este nevoit să își calculeze singur toate taxele aferente veniturilor realizate și implicit să își efectueze plata obligațiilor fiscale aferente în baza propriei judecăți. Prin urmare, contribuabilul trebuie să aleagă cu atenție tipurile și sursele de venit, modul de calcul și determinare a impozitului aferent și, totodată, să analizeze și să determine dacă nu cumva datorează și contribuție de asigurări sociale de sănătate, în anumite condiții.

În acest cadru oarecum mai relaxat, când observăm că interacțiunea directă cu inspectorii ANAF devine mult mai redusă decât în trecut (în principiu, fiindcă nu mai este necesară), devine chiar mai important să fim și mai riguroși, deoarece în majoritatea etapelor procedurale (de pregătire, calculare, înregistrare și evaluare a obligațiilor fiscale), responsabilitatea ne aparține, în calitate de contribuabil. În același timp, apetitul pentru auto-educare fiscală ar trebui să crească, implicit să deprindem obiceiul de a ne informa mult mai des și mai activ decât o făceam în anii trecuți, când așteptam deciziile de impunere prin poștă.

Este din ce în ce mai clar că vigilența autorităților fiscale se va concentra cel mai probabil, în viitorul apropiat, pe

creșterea numărului de acțiuni de control și verificări la adresa persoanelor fizice – contribuabili.

Stabilire din oficiu, de către ANAF, a impozitului anual datorat

În această privință, autoritățile au efectuat un prim pas de natură legislativă, prin adoptarea destul de recentă, pe 6 noiembrie 2019, prin Ordinul nr. 2.862/2019, a procedurii care reglementează condițiile în care autoritățile pot stabili din oficiu impozitul anual pe veniturile persoanelor fizice. Prin intermediul acesteia, organul fiscal competent va putea să evalueze obligațiile fiscale ale persoanei fizice și să instituie din oficiu, în cazul celor care nu depun declarația anuală de impunere, impozitul pe venitul net anual impozabil/impozitul anual datorat, pe fiecare sursă și categorie de venit.

Spre exemplu, ca urmare a acestei noi proceduri, ANAF poate colecta și centraliza informațiile despre persoanele fizice vizate pe baza datelor existente în evidența fiscală constituită din informațiile declarate de contribuabili, plătitorii de venituri sau intermediari, după caz, în funcție de natura venitului realizat, *precum și din schimbul de informații cu autorități fiscale din străinătate* (ex. prin intermediul aplicației informatice naționale „Automatic Exchange of Information”).

Conform prevederilor Ordinului 2.862, această procedură de analiză se va aplica începând cu raportările efectuate pentru veniturile anului fiscal 2018, iar ca surse de colectare a datelor, ANAF va utiliza o bază de date ce se constituie din (nefiind o listă exhaustivă):

- declarațiile unice privind impozitul pe venit estimat și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice;
- formularul 260 – deciziile de impunere privind plățile anticipate cu titlu de impozit/impozitul anual datorat,

- emise pentru anii anteriori;
- formularul 220 – declarațiile privind veniturile estimate/norma de venit depuse pentru anul 2017;
  - formularul 205 – declarațiile informative privind impozitul reținut la sursă și câștigurile/pierderile din investiții, pe beneficiari de venit, depuse pentru anul 2018;
  - informațiile de la terți obținute pe baza declarațiilor fiscale sau în baza schimbului de informații și informațiile obținute în baza “Automatic Exchange of Information”;
  - formularul 240 – declarațiile anuale de venit pentru asocieri fără personalitate juridică și entități supuse regimului transparenței fiscale, depuse pentru anul de impunere.

Cu toate că pe parcursul acestui proces, ANAF va comunica cu contribuabilii vizați pe care îi va notifica în scris, este de evitat inițierea unei astfel de proceduri de stabilire din oficiu a impozitului anual datorat. Există riscul să fie imputate obligații fiscale mai mari decât cele pe care le-ar fi datorat în mod normal contribuabilul. Autoritățile vor stabili atât baza de calcul, cât și impozitul datorat prin prisma unor informații colectate din diferite surse auxiliare, deci nu neapărat prin prisma unor informații actuale, certe și finale.

Prin urmare, devine esențială păstrarea într-o arhivă personală a tuturor documentelor justificative utilizate la pregătirea declarației unice, cât și a celor care pot demonstra corectitudinea modului de calcul și de întocmire a acesteia (ex. dovezi ale încasării venitului, dovezi de plată a taxelor din statele cu care România are încheiate convenții de evitare a dublei impuneri, contracte, ex. de închiriere, de prestări servicii etc., certificate de rezidență fiscală, certificate de acoperire în sistemul de asigurări sociale, sau orice alte documente care stau la baza întocmirii declarației

fiscale).

Astfel de documente sunt foarte importante pentru categoriile de venituri unde determinarea impozitului pe venit se realizează în sistem real pe baza datelor din contabilitate, sau în baza normelor anuale de venit.

Impozitarea veniturilor din închirierea în scop turistic a locuințelor din patrimoniul personal

Pe măsură ce România a devenit o țintă turistică tot mai căutată, iar dezvoltarea rapidă a tehnologiei a permis apariția unor noi activități generatoare de venituri personale (ex. apariția unei multitudini de platforme on-line prin care inclusiv persoanele fizice își pot închiria locuințele în scop turistic, chiar și de scurtă durată), o speță aparte poate fi închirierea în scop turistic a unor locuințe din patrimoniul personal. În acest caz, modalitatea de impunere este determinată în primul rând de un criteriu cantitativ, anume, dacă persoana fizică închiriază mai mult sau mai puțin de 5 camere în cursul anului fiscal. În funcție de acest criteriu și de încadrarea venitului aferent în categoria corespunzătoare, contribuabilul trebuie să știe că există obligații de calcul și de raportare specifice și distincte.

Codul fiscal prevede că, în cazul în care, în cursul anului fiscal, contribuabilii realizează venituri din închirierea unui număr mai mare de 5 camere, aceștia sunt obligați să notifice organului fiscal competent evenimentul, respectiv depășirea numărului de 5 camere de închiriat, prin depunerea declarației unice în termen de 30 de zile de la data producerii acestuia.

Un alt aspect care poate părea banal la prima vedere, dar care are implicații fiscale de luat în seamă în cazul în care nu este bine documentat sau corect raportat către autorități,

este situația (comună, de altfel) în care o locuința se află în proprietatea mai multor persoane fizice (ex. apartament deținut în coproprietate de ambii soți etc.), dar venitul generat ca urmare a închirierii este raportat doar pe numele uneia dintre persoane.

Este cunoscut faptul că, în funcție de valoarea venitului realizat (cumulat din mai multe surse), se poate datora chiar și contribuție de asigurări sociale de sănătate, dar datele problemei se pot schimba în cazul în care ambii soți ar fi fost beneficiari de venit, iar cuantumul generat de fiecare în parte ar depăși plafonul prevăzut de lege pentru plata cotei de CASS. Așadar, există riscul ca o astfel de inadvertență să conducă la o reclasificare din partea organului fiscal și, implicit, posibilitatea ca pentru ambii proprietari ai locuinței să rezulte obligații fiscale. Dacă impozitul pe venit ar putea fi alocat în proporție de 50%-50% sau în alte proporții, pe baza cotei-parte deținute de fiecare din proprietatea imobilului respectiv, din perspectiva cotei de CASS, lucrurile ar putea să stea altfel și anume ca ambii proprietari să datoreze contribuția la sănătate. Adicional, potențiale penalități de neraportare sau penalități de întârziere ar putea fi adăugate.

Procedura de “deregistrare fiscală”

O altă situație pe care contribuabilul român ar trebui să o aibă în vedere și pe care să o abordeze în conformitate cu prevederile legislației în vigoare (mai ales în cazul celor plecați în străinătate care și-au stabilit reședința și inclusiv rezidența acolo), este așa-zisa procedură de “deregistrare fiscală”.

Mai exact, aceasta presupune ca persoanele fizice care părăsesc țara pentru o perioadă mai mare de 183 de zile să depună la ANAF un chestionar de stabilire/clarificare a rezidenței fiscale la plecarea din România.

În baza acestei proceduri – obligatorie, conform legii – administrația fiscală poate determina dacă persoana fizică respectivă mai păstrează obligații de raportare fiscală în România sau nu. Exceptând veniturile care își au sursa în România (ex. venituri din chirii, dobânzi la un cont bancar din România, activități independente realizate în România etc.) există multe alte situații în care, dacă "deregistrarea fiscală" este realizată la timp, raportarea veniturilor mondiale nu ar mai fi obligatorie în România deoarece persoana fizică nu ar mai avea statut de rezident fiscal român în baza de date a ANAF.

În situația contrară, în care respectiva persoană nu își îndeplinește această obligație de "deregistrare" și realizează venituri private din străinătate (spre exemplu venituri din investiții: dobânzi, dividende, câștiguri de capital etc.) există riscul ca ANAF, inclusiv prin intermediul sistemului automat de schimb de informații cu autoritățile fiscale din alte state, să instituie din oficiu taxe pe veniturile respective.

Astfel, persoana fizică se poate regăsi în situația neplăcută și nedorită de a fi dublu impozitată, cu toate că România are încheiate convenții de evitare a dublei impuneri cu multe state, atât membre UE, cât și non-UE, iar o astfel de acțiune ar fi putut fi evitată / prevenită din timp.

În concluzie, deși contribuabilii au la dispoziție mult mai multe opțiuni și metode de a-și raporta către autorități veniturile realizate, iar sistemele de raportare devin din ce în ce mai digitalizate, aceștia nu trebuie să piardă din vedere faptul că, în subsidiar, aportul propriu și, implicit, responsabilitatea lor devin din ce în ce mai mari în relația cu autoritățile fiscale.

Stingerea eronată a debitelor stabilite prin decizii de impunere sau cum ne-am întors la o practică nelegală, abandonată de ANAF acum mai bine de 5 ani | Alex Slujitoru

Autor: Alex Slujitoru, Senior Managing Associate | Radu și Asociații SPRL

La finele anului 2019 și începutul anului 2020 au reapărut cazurile în care ANAF alocă eronat plățile contribuabililor. De obicei, este vorba de sumele achitate cu titlu de contribuții sociale și impozit pe salarii care sunt folosite de ANAF pentru a stinge debite stabilite prin decizii de impunere, debite ce nu sunt încă scadente.

Deocamdată, toate aceste cazuri au fost întâlnite exclusiv la Direcția Generală de Administrare a Marilor Contribuabili, organ fiscal de la care am aflat cu mare surprindere că scadența obligațiilor fiscale ar fi un concept cu importanță strict teoretică, eventual pentru analiza posibilității autorității fiscale de a executa silit contribuabilul. De asemenea, aceeași autoritate a subliniat că dispozițiile normative privind alocarea plăților și ordinea stingerii datoriilor sunt irelevante, deoarece organul fiscal va acorda întotdeauna prevalență și deci va considera ca fiind corecte situația înfățișată de fișa fiscală a contribuabilului și

operațiunile efectuate de sistemul computerizat al organului fiscal.

În acest context, ce pot face contribuabilii cărora le-au fost sau le vor fi comunicate decizii de impunere pentru a se proteja este să nu efectueze nicio plată de taxe, impozite sau contribuții până nu suspendă executarea silită a debitelor astfel stabilite (de ex. prin depunerea notificării privind intenția de a depune o scrisoare de garanție bancară). Altfel, riscul este ca această sumă să fie alocată în vederea stingerii debitelor din actul de control, chiar din ziua în care au semnat pentru primirea deciziei de impunere.

În același timp, să conteste operațiunile nelegale ale ANAF, în speranța că astfel de situații nu vor deveni modul obișnuit de lucru al autorității fiscale.

0 practică nelegală, abandonată de ANAF acum mai bine de 5 ani

Prin 2012-2013, un contribuabil ne sesiza o situație cu care nu se mai confruntase până atunci și pe care nu știa cum să o abordeze. Fusese subiectul unei inspecții fiscale ce se încheiase cu stabilirea unor debite suplimentare, decizia de impunere îi fusese comunicată de câteva zile și urma ca debitele să devină scadente peste câteva săptămâni, în cursul lunii următoare (*conform textelor din O.G. nr. 92/2003, privind Codul de procedură fiscală, în vigoare la acel moment, care stabileau termenul de plată și scadența în funcție de data comunicării actului de impunere*). Câteva zile mai târziu, având în vedere termenul de depunere a decontului de TVA, contribuabilul declarase și achitase către bugetul de stat o sumă de TVA care, în mod surprinzător (pentru contribuabil și pentru noi), fusese „alocată” de organul fiscal pentru stingerea parțială a debitelor stabilite prin decizia de impunere.

Prin urmare, contribuabilul se afla în situația în care, pe de

o parte, deși achitase suma de TVA pe care o datora pentru luna anterioară, debitul rămăsese nestins, întrucât plata fusese utilizată de ANAF pentru acoperirea parțială a debitului din decizia de impunere. Iar, pe de altă parte, dincolo de voința și intenția contribuabilului, autoritatea fiscală stinsese o parte dintr-un debit nescadent, contestat și care chiar fusese ulterior suspendat de la executare, printr-o hotărâre judecătorească, exact în data când ar fi devenit scadent.

Inutil să spunem că pentru „neplata” sumei de TVA declarate în decont, organul fiscal a demarat executarea silită a contribuabilului prin comunicarea somației și a titlului executoriu, acțiune ce necesită a fi contestată separat de aspectele care au generat-o.

Continuarea firească? Declanșarea unui litigiu lung și anevoios împotriva autorității fiscale (contestație fiscală, acțiune în instanță) menit să corecteze situația fiscală a contribuabilului ce fusese denaturată de operațiunile incorecte efectuate de ANAF.

Specific, au trebuit anulate o serie de acte și operațiuni (de ex. compensările, decizia de soluționare a contestației), efectuate o serie de operațiuni (de ex. alocările plăților pentru stingerea TVA din decont) și rectificată fișa fiscală a contribuabilului.

Cele două hotărâri judecătorești pronunțate în cauză de Curtea de Apel București (în primă instanță, în 2013) și de Înalta Curte de Casație și Justiție (în recurs, în 2014) au stabilit, pe scurt, că vechimea obligațiilor din decizia de impunere se determină în funcție de comunicarea acesteia și că la momentul la care ANAF operase „stingerea” parțială a acestora ele reprezentau „obligații cu scadențe viitoare” pentru a căror stingere era necesară solicitarea expresă a contribuabilului. Așadar, alocarea plăților efectuate de contribuabil pentru TVA lunar, pe care îl datora în vederea stingerii unor debite din

decizia de impunere ce nu devenise scadentă, era nelegală.

Odată cu decizia definitivă a celei mai înalte instanțe, a luat sfârșit și scurta practică necorespunzătoare a organelor fiscale cu privire la acest subiect, deși au mai existat cazuri disparate, care de multe ori au fost rezolvate fără a mai fi nevoie de o dispută.

Între timp, a apărut un nou cod de procedură fiscală – Legea nr. 205/2015 privind codul de procedură fiscală (intrat în vigoare la 1 ianuarie 2016) care, în mare parte, conține aceleași dispoziții precum vechea reglementare și care, cel puțin până în prezent, nu generase dificultăți de interpretare a modului de alocare a plăților și a ordinii stingerii datoriilor.